

La “petita capital” entre el Montseny i les Guilleries

L'alcalde d'Arbúcies reivindica l'especificitat dels territoris interiors i lamenta que les normatives vigents “fetes des de Barcelona” no siguin més adaptades a les necessitats de la zona

Per iniciar aquest passeig pel terme d'Arbúcies pugem al cotxe de l'alcalde, Pere Garriga, i sortim del nucli enfilant-nos per una pista de muntanya fins a can Fonoll, al veïnat de la Pocafarina. “Soc fill de can Fonoll”, diu Garriga quan som al lloc i al davant d'una casa en runes de la qual només queden quatre parets. La primera parada és doblement simbòlica. Aquesta és la casa de la seva família; per part de pare és fill de pagès, per part de mare eren del nucli antic d'Arbúcies. En aquesta casa en runes, Garriga diu que hi ve sovint i procura cuidar-se'n. És el seu projecte de vida, li agradaria refer-la i tornar-hi a viure quan es retiri de la vida pública. “Tornar a les arrels, d'on vinc; si no sabem d'on venim, com carai vols saber on vas”, diu mirant les parets a terra. Més enllà de l'aspecte personal, el paisatge d'aquesta primera parada, amb el Montseny i el castell de Montsoriu de fons, és també l'oportunitat de fer una primera fotografia del municipi: un municipi d'origen rural, un dels termes més grans de Catalunya (90 km²), dos cims de més de 1.700 m, més de 400 cases de pagès, 250 km de carreteres de bosc principals, uns 200 km de carreteres de bosc secundàries, més carreteres de desembosc... Un municipi amb urbanitzacions i els nuclis allunyats del poble, Joanet, el Colls, Fogueres de Montsoriu. Dels 6.800 habitants actuals d'Arbúcies, dos de cada tres viuen al nucli urbà i la resta a pagès. “Tenim encara força gent que viu a pagès, però tenim un problema: les lleis estan fetes des de Barcelona amb mentalitat metropolitana, la gent acaba marxant de les cases de pagès. Acabem deshumanitzant el Montseny. Demanem que les lleis i les normes –que han d'existir– siguin diferenciades en funció de cada territori. Aquest enfrontament entre món rural i urbà s'ha de girar perquè ens necessitem tots. Si el bosc no es pot cuidar, s'abandona, perquè no té rendiment, i passa a ser un lloc amb alt risc d'incendi. És el peix que es mossega la cua. Abans el Montseny era un mosaic de biodiversitat, conreus, ramats. L'administració hem complicat la vida a la gent que viu de pagès”, reflexiona l'alcalde mentre tornem a enfilar la carretera avall.

A mig camí ens aturem a la font de la Corbadora, vora la riera d'Arbúcies, on l'alcalde vol recalcar els 4 km de passeig que s'han anat adequant (per trams successius des de fa uns 20 anys) al llarg de la riera. “Abans el poble vivia d'esquena a la riera, que era la claveguera on s'hi llençava tot. Amb aquest passeig que comença al mig del poble i va fins al Molí de les Pipes s'ha girat el poble de cara a la riera, que ara és espai de trobada, de passejada o activitat física”, diu Garriga. A l'estiu aquesta zona és un refugi de frescor, està ple de gent banyant-se i s'han adequat espais molt concorreguts per berenar o passar-hi el dia. Aquesta riera –i moltes altres que hi ha al municipi– forma part dels grans atractius naturals d'Arbúcies. “Tenim dos pals de paller: el Parc Natural del Montseny i el castell de Montsoriu, dues icones”, defensa. D'aquí penja la promoció turística del poble, amb rutes d'esglésies romàniques, la reivindicació d'una alimentació de km 0, el Museu Etnològic, la natura, la gastronomia i la història. La Gabella, el Museu Etnològic del Montseny, és precisament la tercera parada d'aquest recorregut. Amb un altre al·licient també de caràcter personal per a l'alcalde: l'edifici és una antiga casa senyorial i ell hi va néixer, “a la masoveria”, especifica. A l'edifici hi ha les obres de construcció en curs del futur Centre d'Investigació i Documentació del Vescomtat de Cabrera, la marca turística de promoció compartida que s'està desenvolupant amb el Consell Comarcal de la Selva i bona part dels municipis de la comarca. Els dos edificis estaran connectats i queda clar que són dos equipaments que van més enllà de l'estricta àmbit municipal. I és que l'alcalde té clar que Arbúcies també fa “de petita capital d'aquest petit territori entre el Montseny i les Guilleries”. És el municipi més important, més industrial, amb més llocs de treball, “el pal de paller d'aquest territori”, sosté. Un protagonisme basat anys enrere en una capacitat forestal i industrial que

ja és antiga però que ha sabut adaptar-se i renovar-se. L'exemple més clar d'aquesta evolució Garriga l'explica amb el sector de la carrosseria. D'Arbúcies es treia la fusta que anava a les drassanes i fàbriques de diligències i carros fins que a algú se li va ocórrer que la transformació es podia fer allà mateix i es va anar generant l'emblemàtic sector carrosser d'Arbúcies, "fins al punt que les quatre gran carrosseres de Catalunya són aquí, i a l'entorn es deriva un món de petites i mitjanes empreses", explica l'alcalde. Seguint el fil d'aquesta evolució fa una pinzellada de l'economia municipal: d'uns anys ençà el sector terciari és molt potent (amb el turisme rural, apartaments, càmpings) i està freqüent amb el sector secundari, mentre que el sector primari ha quedat relegat per sota del 10% del volum de l'activitat econòmica del municipi. Tot i això, a Arbúcies hi ha vuit o nou grups o colles que treballen el bosc.

Mentre parlem d'economia local arribem a la plaça de la vila, on la primera reflexió de l'alcalde és que aquest lloc era la zona de jocs de la canalla quan ell era un vailet. Aquest espai emblemàtic es reformarà, es repararà la Costa (el carrer d'accés), l'antic ajuntament anirà a terra per recuperar la perspectiva de la façana de La Gabella i de l'església. Es farà per ordre, un cop les obres del centre d'investigació del Vescomtat estiguin fetes. Són projectes per més endavant, a anys vista, no per ara, ja que hi ha altres prioritats.

És el moment de preguntar sobre els reptes pendents i Garriga insisteix que primer el Glòria i després la covid han perjudicat moltíssim. "A les arques municipals el Glòria ens va representar un impacte d'1,6 milions d'euros (carreteres, camins, clavegueram), amb gairebé un 50% de subvencions, però primer s'ha de pagar i fer. La covid, entre menys ingressos i més despeses, ens ha representat 1,1 milió més", resumeix. Això ha comportat que s'hagin endarrerit projectes: la llar de jubilats fa més de mig any que hauria d'estar inaugurada (es preveu poder entrar-hi per Sant Jordi), obres als carrers que estaven a punt d'adjudicar-se i es van haver de parar... "Ens ha obligat a parar projectes i apujar impostos", admet l'alcalde. Malgrat tot, qualifica la situació de l'Ajuntament de relativament bona, amb un endeutament del 64% però tenint en compte que fa 10 anys era del 143% i que es van fer "moltes coses i millores al poble", defensa.

Tornem a l'Ajuntament per tancar el recorregut, i més concretament a la zona del Prat de Can Delfín i el molí del Roquer, que és on s'han anat desenvolupant els equipaments esportius del poble: piscina climatitzada, exterior, espai d'aigua i salut, una gran àrea enmig del poble. En aquest sector, al poliesportiu vell municipal, és on en principi a la planta baixa es preveu fer la nova biblioteca. És una altra assignatura pendent, l'actual és petita i inadequada. L'avantprojecte estava previst abans de la covid, però es va anar per altres prioritats, com va passar amb el futur i esperat centre de dia. Garriga vol tancar el passeig pel seu municipi amb més projectes en marxa, com la renovació de l'enllumenat amb llums led (prop d'1,3 milions d'euros). Un projecte que per a l'alcalde enllaça amb una altra de les seves preocupacions, la sostenibilitat dels serveis i equipaments municipals. Quan entri en funcionament la nova llar de jubilats ja no hi haurà cap equipament municipal escalfat amb energia fòssil a Arbúcies. Quedarà substituït bàsicament per la biomassa, "el petroli del món rural", segons l'alcalde. Amb tots els edificis nous concebuts amb criteris de sostenibilitat, junt amb el nou enllumenat de led i projectes de plaques solars als edificis públics d'aquest sector de Can Delfín, el gasoil quedarà relegat a un ús puntual per a emergències. "És un tret diferencial que defineix com volem que sigui Arbúcies", conclou Garriga.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 14-03-2022, Pàgina 18

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/2110607-la-petita-capital-entre-el-montseny-i-les-guilleries.html>